

BİR GİFT MAVİ GÖZ VE UZUN ADAM

2024 seçim zamanında nazarıma carpon bir iki videoda insanların kullandığı bir kaç ifade üzerine tefekkür etmeye çalıştığım bir dersim.

Konu başlığı biraz heyecan verici ama tefekkür sonunda çok ciddi bir itikadi sorunun bilerek yada bilmeyerek hayatında çok aktif olduğunu göreceğim.

İnsanın mahiyetine baktığımda göreceğim en büyük hakikat çok donanımlı ve adeta bütün alemin özeti hükmünde bir yaradılışa sahip olduğudur.

Maddi ve manevi cihazatı, latifeleri, kuvveleri, istidat ve kabiliyetleri ile varlık aleminde bir sultan, bir kumandan pozisyonundadır.

Sair canlılara, hassaten hayvanlara baktığımda onlarda da harika bir yaradılış olsada, onlara verilen maddi ve manevi cihazat ve latifelerde bir had ve hudud tayin edilmiş.

İnsan ise yaradılışındaki bu harikuladeliğe rağmen kendisine tevdi edilen maddi ve manevi cihazat ve latife, kuvvelerine bir had konulmayarak bir imtihan sahnesine atılmış

İşte o sırr-ı azîmdendir ki: Cenab-ı Hak, **insan nevini** binler neveleri sünbül verecek ve **hayvanatın sair binler neveleri kadar tabakat gösterecek bir fitratta yaratmıştır**. Sair hayvanat gibi kuvalarına, **latifelerine, duygularına hadd konulmamış**; serbest bırakıp hadsiz makamatta gezecek istidat verdiğiinden, bir nevi iken binler nevi hükmüne geçtiği içindir ki, **arzun halifesi** ve **kâinatın neticesi** ve **zihayatin sultanı hükmüne geçmiştir**.

Çok meşhur bir heykeltıraş çok güzel bir insan heykeli yapmış
Heykel o kadar güzel ve detaylı yapılmış ki herkes hayran
olup heykeltıraşı tebrik ediyormuş. **Heykeltıraş çok orijinal
bir ifade kullanarak şöyle demiş**

"Ben taşın içindeki insanı çıkardım"

Bu ifade aslında din hakikatının bizim üzerimizde icra etmek
istediği tasarrufu ifade ediyor. **Cenab-ı Hakk varlık saha-**
sında sureten bir hayvânî natık olan beseri din hakika-
tı yani şeriatla adeta işleyerek adeta insan yapmak
istiyor.

BESERİYET > İNSANİYET > İSLAMİYET

Tabii bu eğitim zor ve süreklilik gerektiren bir eğitim.
Kur'an'da geçen "sırat-ı müstakim", **bunun insan üzerinde**
gözükken hâli olan "sünnet-i seniyye" Cenab-ı Hakk'ın be-
seriyet içinden çıkaracağı insaniyet projesinin işletim
sistemi (sırat-ı müstakim), **tatbikat numunesi (sünnet-i seniyye)**
dir.

İnsan bir çok esbaba binaen bu eğitim projesine karşı di-
renir. Zira en alt tabaka olan hayvaniyet mertebesi peşin
ücrete dayalı olduğundan, tepkisel ve dürtüsel olup bir had
ve hudud gerektirmediğinden lezzetlidir ve çoğu zaman
ben bu yüzden dinin insaniyet projesinden kaçır, **dini**
bir ıslah projesi olarak görmek yerine onu hayatımda bir
kurallar silsilesi, fiili ibadetlerin emr ve komuta mecrası
olarak görürüm.

~
Bugün şahsi hayatımda gerek toplum hayatındaki bireylerde
gözükən bütün ölçsüzlükler mesala aşırı öfke, haddinden
fazla sevgi, ikili ilişkilerdeki dalgalanmaların temel kaynağı
iman eğitime tabi olup fiillerin kaynağı olan fikir inşası
nazar eğitiminin eksikliğidir.

Şimdi bu acığı yakalayanlar hayat koçluğu, danışmanlık vs
gibi etiketlerle sosyal medyada yayınladıkları videolar
ile insanlara faydalı olmaya çalışıyorlar.

Ama his eğitime fikir eğitime tabi olmadan fiilleri dü-
zeltmenin imkanı yoktur. Anlık geçici fayda sağlar ama
işletim sistemindeki hata düzeltilmediği için yine aynı
fiilin tekrarı muhtemeldir.

İnsanın bu din diye ifade edilen ıslah projesinde terbiye etmeyip, basına bela haline getirdiği bir çok cihazı ve latifesi vardır. Bunlardan en dehşetlilerinden biri de konumda tefekkür edeceğim nokta olan muhabbettir

Muhabbet kelime manası olarak sevgi, sevmeye anlamına gelir. İnsaniyetin derinliğine göre bir mana verecek olursam ruhun kendisinden lezzet duyduğu şeye meyvelenmesi anlamına gelir.

Muhabbet, şu kâinatın bir sebep-i vücududur. Hem şu kâinatın rabitasıdır. Hem şu kâinatın nurudur, hem hayatıdır. İnsan, kâinatın en câmi' bir meyvesi sırrınca muhabbet varlık aleminde var olmasına sebep olmuştur. Allah kendine olan muhabbetin bu alemleri yaratmış mevcudat ve mahlukat aynelerinde kendini müşahade ediyor.

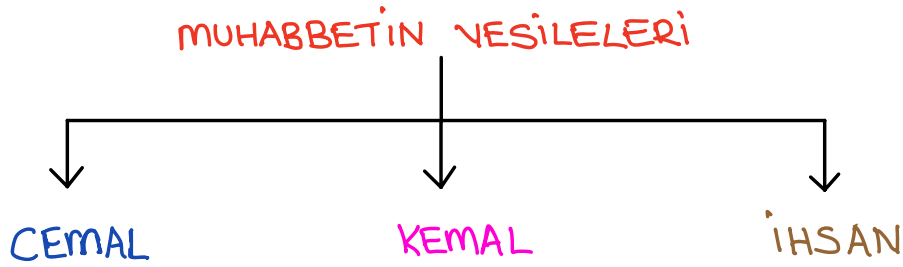
Muhabbet insana derc edilince insanın mahiyeti ile birleşince çok geniş ve kontrolü zor bir hale gelmiş

Şöyle ki: İnsan, mahiyet-i câmiyeti itibariyle mevcudatın hemen ekserîsiyle alâkadardır. Hem insanın mahiyet-i câmiasında hadsiz bir istidad-ı muhabbet dercedilmiştir. Onun için insan da umum mevcudata karşı bir muhabbet besliyor. Koca dünyayı bir hanesi gibi seviyor. Ebedî Cennet'e bahçesi gibi muhabbet ediyor. Halbuki muhabbet ettiği mevcudat durmuyorlar, gidiyorlar.

Hem şu kâinatın nurudur, hem hayatıdır. İnsan, kâinatın en câmi' bir meyvesi olduğu için, kâinatı istila edecek bir muhabbet o meyvenin çekirdeği olan kalbine dercedilmiştir. İşte şöyle nihayetsiz bir muhabbete lâyık olacak,

İnsan varlık alemi ile mana alışverişini cesed üzerinden kalp ve ruh ile yapar. Yine beşeriyet fıtrati üzerinden baktığımızda beni muhabbete iten, bende muhabbeti netice veren üç noktada var.

Yaratılmıştır. Çünkü fıtrat-ı beşeriyede cemal karşı bir muhabbet ve kemal karşı perestiş etmek ve ihsana karşı sevmek vardır. Cemal ve kemal ve ihsan derecatına göre, o muhabbet tezayüd eder. Aşkın en muntaha derecesine kadar gider. Hem bu küçük insanın küçücük kalbinde, kâinat kadar bir aşk yerleşir. Evet kalbin mercimek kadar bir sandukçası olan kuvve-i hâfıza, bir kütüphane hükmünde binler kitab kadar yazı, içinde yazılması gösteriyor ki: Kalb-i insan, kâinatı içine alabilir ve o kadar muhabbet taşıyabilir. Madem

İşte bu üç ana vasıf neyin üzerinde gözüküyorsa insan o şeyi sevmeye ve muhabbet göstermeye başlıyor. Fakat kendini din-i hak olan "islah projesine" tabi tutmamışsa işte dünya ve ahirette onu hüsrana, helakete götürecektir süreç işlemeye başlıyor.

Varlığın var edenle ilişkisi anlamına gelen "mana-yı harfi" noktası benim şuurumdan çekilince ihsan, cemal ve kemalin gözüktü mecaz bizzatıhi kaynak, ve asıl olarak zannediliyor. Aslında kaynağa duyulan muhabbet esbab perdesine takılıyor.

Cenab-ı Hakk'ın masivasına yapılan muhabbet iki çeşit olur. Birisi, yukarıdan aşağıya nâzil olur. Diğeri, aşağıdan yukarıya çıkar. Şöyle ki:

Bir insan en evvel muhabbetini Allah'a verirse, onun muhabbeti dolayısıyla Allah'ın sevdiği herşeyi sever ve mahlukata taksim ettiği muhabbeti, Allah'a olan muhabbetini tenkis değil, tezyid eder.

İkinci kısım ise, en evvel esbabı sever ve bu muhabbetini Allah'ı sevmeğe vesile yapar. Bu kısım muhabbet, topluluğunu muhafaza edemez, dağılır. Ve bazan da kavî bir esbaba rast gelir. Onun muhabbetini mana-yı ismiyle tamamen cezbeder, helâkete sebep olur. Şayet Allah'a vâsıl olsa da, vusulü nâkıs olur..

İnsanın din-i hakkın terbiye ve ıslah projesine tabi tutacağı ilk ve yegane varlık nefsidir. İnsanın en çok sevdiği uğruna herşeyi feda ettiği yegane vehmi varlık insanın nefsidir. Ve insana verilen bütün maddi ve manevi cihazat ve latifelerin olduğu gibi muhabbetinde yanlış kullanımını ana sebebi insanın nefesine duyduğu ölçsüz, orontsuz ve hakikatı olmayan muhabbetten kaynaklıdır.

Düzeltilme işlemi nefisten başlamalı, nefsin yeri benliğinin tanımı Kur'an'la doğru yapılmalı, hıddinlikten kurtulup, hüdabin olmalı, kendi ayinemde hüdâyı müşahade etmek için bende gözükten ve bana ait olmayan ihson, cemal ve kemalin kaynağını bulup varlık sahasına o nazar ile bakmalıyım.

Bir cihet kaldı ki, en mühimi de odur ki, **ey nefis!** **Sen, muhabbetini kendi nefsine sarfediyorsun.** Sen, kendi nefsini kendine mabud ve maahub yapıyorsun. **Herşeyi nefsine feda ediyorsun, âdeta bir nevi rububiyet veriyorsun.** Halbuki muhabbetin sebebi, ya kemaldır; zira kemal zâtında sevilir. **Yahut menfaattır, yahut lezzettir veyahut hayriyettir, ya bunlar gibi bir sebep tahtında muhabbet edilir.** Şimdi **ey nefis!** Birkaç Sözde kat'î isbat etmişiz ki; **asil mahiyetin kusur, naks, fakr, acizden yoğrulmuştur ki; zulmet, karanlığın derecesi nisbetinde nurun parlaklığını gösterdiği gibi, ziddiyet itibariyle sen, onlarla Fâtır-ı Zülcelal'in kemal, cemal, kudret ve rahmetine âvinedarlık ediyorsun.** Demek **ey nefis!** Nefsine muhabbet değil, belki adavet

Bu şuur yakalanıp kendime ilahlık vasıfları vermekten kurtulduğumda **Mesnevi'de geçen en evvel muhabbetini Allah'a vermek hakikati tezahür eder, nefsimde kaynak olarak görmediğim ihson, cemal ve kemali varlık sahasında da hiç bir varlığa vermem, bu şekilde neyi sevssem ne kadar sevssem ibadet olur.**

Sistemi bunun aksine işletip nefsimi ve bana takılan maddi manevi cihazatı ve hassaten muhabbeti dini hakkın ıslah projesine tabi tutmadığımda **aciz, fakr, noksan ve kusur zeminini unutup, bende gözüken ihson, cemal ve kemali kendimden zannedip, varlığa da kendi aynem üzerinden bakarak onlarda da gözüken ihson, cemal ve kemalin kaynağı onlar olduğu zannedip o varlığı kendi suyumda ilahlaştırılmaya başlıyorum.** **Mesnevi'de geçen ikinci kısım muhabbet de ifade edilen kavi bir esbaba takılınca o şey benim ilahım oluyor.**

Ve bu sevilen , muhabbet beslenen varlık isterse peygamber olsun, isterse sahabe olsun, isterse şeyh olsun zahirde nekadar nurani gözükürse gözüksün o muhabbet kişi için şirktir ve maven helak eder. **Peygamber ve sahabe üzerinden çok müsahhas bir misal**

Hem -nakl-i sahih-i kat'î ile- İmam-ı Ali'ye (R.A.) demiş: **Sende Hazret-i İsa (A.S.) gibi iki kısım insan helâkete gider.** Birisi, ifrat-ı muhabbet, diğeri, ifrat-ı adavetle. Hazret-i İsa'ya Nasrani muhabbetinden hadd-i meşru'dan tecavüz ile hâşâ "İbnullah" dediler. Yahudi, adavetinden çok tecavüz ettiler, nübüvvetini ve kemalini inkâr ettiler. Senin hakkında da bir kısım, hadd-i meşru'dan tecavüz edecek, muhabbetinden helâkete gidecektir.

لَهُمْ نَبْرٌ يُقَالُ لَهُمُ الرَّافِضِيَّةُ

demiş. **Bir kısmı, senin adavetinden çok ileri gidecekler, onlar da Havariç'tir ve Emevîlerin müfrit bir kısım taraftarlarıdır ki, onlara Nâsibe denilir.**

Bu süreç nefisten başlayarak bu şekilde işliyor.

Ne dışı vurum olarakta

Bir çift mavi göze olmasaydın olmazdık

Hali hazırda reis-i cumhura yani uzun odama peygamber
diyenler

Çocuğunu yada sevdiğini ilahlaştırıp onda yok olanlar

Dağı delenler

Göllere düşüp kör olanlar şeklinde kendini gösteriyor.

Cözüm nedir? Ne yapmalıyım

muhabbet-i zâtiyedir ki, sen sû-i istimal edip kendi zâtına sarfediyorsun. Öyle ise nefsindeki eneyi yırt, hüveyi göster ve kâinata dağınık bütün muhabbetlerin, onun esma ve sıfâtına karşı verilmiş bir muhabbettir. Sen sû-i istimal etmişsin, cezasını da çekiyorsun. Çünkü **yerinde sarfolunmayan bir**

iman-ı tahkiki dersleri ile abd olup kendi varlığında gözükten hiabir kemal ve cemal ve ihsonun kaynağı olarak kendini görmeyip, kendimde hudabın olup, afakta da hiabir varlığın ihson, cemal ve kemalin mutlak kaynağı olamayacağını bilip afakada hüdabın nazarı ile bakmalı.

Zaten nefsimde bu nazarla baktıktan sonra diğeri kolay.

Zira herkes kendi ayinesinin müşahadatına tabidir

Mevla muvafak eylesin..... Amin